

[Svend Auken]

perspektiver og problemer omkring arbejdstidsnedsættelsen, hvad enten tingene skal ske via lovgivning, eller de skal ske via overenskomsterne. Der er behov for en offentlig debat, stillingtagen, analyse, trepartsdialog.

Derfor skal jeg på vegne af socialistisk folkeparti, det radikale venstre og socialdemokratiet fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget erkender, at både beskæftigelsesmæssige og menneskelige hensyn gør det nødvendigt at vurdere nedsættelse af arbejdstiden og arbejde henimod en bedre fordeling af arbejde, uddannelse og fritid i den enkeltes livsforløb.

Med sigte på at tilvejebringe et grundlag for at vurdere de samfundsmæssige virkninger af en sådan samlet arbejdstidspolitik opfordres regeringen til at indlede drøftelser med arbejdsmarkedets parter og til at give folketinget en redegørelse herom inden udgangen af 1983.

Herefter går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Hans Jørgen Jensen (S):

Torsdag den 19. maj 1983 aflagde formanden for Dansk Arbejdsgiverforening, Jens Thorsen, sin sidste beretning som formand for Dansk Arbejdsgiverforening. Han var så venlig, nu da han skulle træde tilbage, også at sende en hilsen til den debat, der skal føres her i dag. Jens Thorsen udtalte bl.a., at arbejdstidsnedsættelser normalt hører til overenskomstområdet, og han fandt, at det var besynderligt at tage spørgsmålet op lige efter, at overenskomsterne for 1983-85 er afsluttet.

Endvidere udtalte han, at en 35 timers arbejdsuge vil være ødelæggende for dansk økonomi, og at han ikke troede på en arbejdstidsforkortelse uden en reel lønkomensation. Det sidste sagde den afgående formand for Dansk Arbejdsgiverforening faktisk også. I slutningen af sin tale var Jens Thorsen imidlertid mere positiv, og jeg vil gerne citere et afsnit af hans tale, hvori han siger:

»Folketingsdebatten kan imidlertid også føre til noget positivt, hvis politikerne nemlig vil tage udgangspunktet i behovet for at få skabt en større fleksibilitet på arbejdsmarkedet.«

Vi fra socialdemokratiet vil gerne sige til hr. Thorsen og til alle i det danske samfund, at hensigten med forespørgslen netop er at få sat gang i debatten på alle områder, som har med arbejdstidsnedsættelse at gøre, forud for den næste overenskomstsituation.

Socialdemokratiet tror ikke som hr. Thorsen og en række borgerlige partier, at arbejdstidsspørgsmålet kan løse sig selv. Dertil er fremtidens samfund med en høj grad af teknologi og service for kompliceret. Der vil være behov for nye økonomiske systemer for fortsat at kunne udbygge vort samfund. Vi må derfor efter vor opfattelse diskutere, hvordan vi får et arbejdsmarkedspolitisk instrument, der kan klare såvel op- som nedgangstider.

Arbejdsløsheden må fjernes. Den skaber sociale problemer og konflikter og ødelægger ofte medmennesker psykisk.

LOs formandsmøde i august 1982 udtalte som oplæg til den nu afsluttede overenskomstsituation, at LO ønskede arbejdstiden nedsat med en vis – og jeg understreger: en vis – lønkomensation. Dette fortæller klart, at LO er klar over, at konkurrenceevnen internationalt spiller ind, og at arbejdstiden derfor må sættes ned i de lande, vi skal samhandle med, nogenlunde i samme takt som i vort eget land.

Det skal også siges her i dag, at der ikke skal herske tvivl om, at LO og socialdemokratiet er enige i, at der til de lavtlønnede grupper skal ydes fuld lønkomensation, medens der til de højerelønnede ikke kan ydes en tilsvarende komensation, hvis ikke der samtidig skabes økonomisk, produktiv baggrund herfor.

Jeg synes også, det er værd i dag at vurdere arbejdskraften på arbejdsmarkedet i et historisk perspektiv. Hvis vi ser tilbage på udviklingen fra 1960 til 1980 – en udvikling, der er statistisk bearbejdet i arbejdsdirektoratet – kan vi se, at antallet af arbejdssøgende i 1960 var på 2 millioner, mens tallet 20 år efter er steget til 2,6 millioner. Hvis man foretager et hurtigt regnestykke – dem er der jo lavet mange af her i dag – vil man kunne se, at til trods for at ledigheden er på 275.000 i